

شیر گناه کاری بنیعی

ژباړن

مولوي عبدالهادي حماد

انشر احمد شاهي کتب خانہ
کابل بازار کدھار

د تعلیم الاسلام راډیو ویب پاڼې له خوا پر لیکه کیږي:

www.taleemulislam-radio.com

شپر ګناه کاري بښځي

ژباړن : مولوي عبدالهادي حماد

ناشر : احمد شاهي کتب خانه کابل بازار کندهار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د کتاب خانګړ تیاوي

شپږ ګناه کاري بڼې

اب نوم

مولانا عبدالرؤف سکر

ف نوم

مولوي عبدالهادي حد

ن

۱۳۸۹ هـ ش

کال

ژباړن

پوټري چاري

زر ټوکه

پ شمېر

احمد شاهي کتب خان

کابل بازار کندهار

۰۷۰۰ ۲۲۱۴۷۹

فهرست

شماره	موضوع
۱	مقدمه
۲	شیپ: گناه کاری بنی
۳	دخوند و لپاره عبرت
۴	در رسول الله ﷺ ژپا
۵	د عذاب ور کولو د کیفیت څنگه والی
۶	د بنحو څخه شیپ: گناه کاره ډلی
۷	حجاب
۸	د شرعی او دودیز حجاب ترمنځ توپیر
۹	د اسلامي ستر رعایت کول
۱۰	د نامحرمة نارینه وو څخه ځان ساتل
۱۱	د قبر د عذاب یوه عبرتناکه قصه
۱۲	دیوه مړي ژوندی کېدل
۱۳	د ستر نه کولو عذاب
۱۴	د شونډانو سره کولو عذاب
۱۵	د نوکانو درنگ عذاب
۱۶	تر مړینې وروسته بېرته د دنیا ژوند
۱۷	د زیاتو دنیا والو عذاب به د بې سترۍ له امله وي

فهرست

صفحه	موضوع	ردیف
۱۷	دو همه گناهکاره بنه ژبوره ده چي بي خايه ژبه چلوي	۱۰
۱۸	ژبه چلول لويه گناه ده	۱۱
۱۹	دریمه گناه کاره بنه	۲
۱۹	هغه بنه وه چي ناروا اړيکي يې درلودې	۲
۲۰	دبې حيايي بدې پايلي	۲
۲۱	دپلار او لور ترمنځ دحيا له منځه تلل	۲۱
۲۲	دوډيو او تلوېزون تاوانونه	۲۱
۲۳	وډيو او تلوېزون دحيا له منځه وړلو لپاره تيغ دی	۲۱
۲۳	څلورمه گناه کاره بنه ناولې او په لمانځه پسڅند وهونکې بنه ده	۲۱
۲۴	دغسل دڅنډ اندازه	۲۱
۲۴	بنه بايد تر مياشتني ناروغۍ وروسته دسټي غسل وکړي	۲۱
۲۶	لمانځه ته په سپکه سترگه کتل	۲۱
۲۷	پنځمه گناه کاره بنه درواغ ويونکې او چغلگره	۳
۲۷	دغيبت او چغلگرۍ ترمنځ توپير	۳
۲۹	دچغلگرۍ اړونده عبرتناکه قصه	۳
۳۱	دکورنۍ ترمنځ چغلگري	۳۱

فهرست

ممبره	موضوع
۳۴	درواغ ویل د عذاب لامل دي
۳۵	د قیامت په ورځ د درو کسانو د عذاب لامل
۳۶	د درو اغو دودول
۳۷	شپږمه گناه کاره ښځه
۳۸	د عذاب لامل یې احسان اچول او حسد و
۳۹	دا احسان اچولو موخه او مقصد
۴۰	د حسد اصطلاحی تعریف
۴۱	هیله!
۴۲	د ژباړن نور چاپ سوی آثار

مُقَدِّمَةٌ
بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله حمده ، ونستعينه ، ونستغفره ، ونتوب إليه ، ونعوذ بالله من
شرور أنفسنا ، ومن سيئات أعمالنا ، من يهده الله فلا مضل له ، ومن
يضلل فلا هادي له ، وأشهد أن لا إله إلا الله وأشهد أن محمدا عبده
ورسوله ، وصلى الله عليه وآله وسلم تسليما كثيرا كثيرا .

اما بعد فاعوذ بالله من الشيطان الرجيم ، بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَنِيتِينَ
وَالْقَنِيتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ
وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّالِحِينَ وَالصَّالِحَاتِ
وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا
وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا (۱)

ترجمہ : باور و کرمی مسلمانان نارینہ ، مسلمانان بنی ، مؤمنان
نارینہ ، مؤمنان بنی ، امر منونکی نارینہ ، امر منونکی بنی
، ربنتینی نارینہ ، ربنتینی بنی ، صبر کونکی نارینہ ، صبر

کونکي ښځي، عاجزي کونکي نارینه، عاجزي کونکي ښځي
 خیرات کونکي نارینه، خیرات کونکي ښځي، روژه نیونکي نارینه
 روژه نیونکي ښځي، پاک لمني نارینه، پاک لمني ښځي
 دالله ﷻ ډېر ذکر کونکي نارینه او دالله ﷻ ډېر ذکر کونکي ښځي
 الله ﷻ ددوی لپاره مغفرت او لویه مزدوري برابر کړي دي. (یعنې
 دپورتنیو صفات لرونکو نارینو او ښځو ته به الله ﷻ مغفرت ورکړي
 او لویه مزدوري به ورکړي.)

شپږ ګناه کاري ښځي دځوندو لپاره عبرت

درنو دوستانو! په تني مجلس کې ښاغلي وروڼه ګډون لري او اغلې
 خوندي هم ګډون لري.
 که څه هم دځوندو لپاره په نورو مجلسو کې هم مناسب ځایونه ست
 چي ددوی لپاره خاص پکښي وسي خو نن چي کوم څه بیانېږي
 هغه دځوندو او ورڼو دواړو لپاره دي، که څه هم په ځینو ځایونو
 کې به یوازې دځوندو لپاره خاص وي، په هر صورت زموږ
 مطلوب په تني مجلس کې دیوه حدیث بیانول دي چي دښځو په اړه
 راغلی دی او هغه مفاهیم، ګټې او فوائد چي ددغه حدیث څخه
 راوړي دهغو بیان دی، پاته دي نه وي چي کومه اخلاقي، فکري او
 مذهبي تربیه چي دهمدغه حدیث څخه ښکارېږي دنارینو او ښځو
 دواړو لپاره دي ځکه الله ﷻ ته نارینه او ښځي دواړه مسؤل دي.

درسول الله ﷺ ژړا

لاندې حديث چي بيانيزي حافظ شمس الدين الذهبي رحمه الله په خپل کتاب (الكبائر) کي رانقل کړی دی او خورا مهمي گټي پکښي غښتي دي چي خلاصه يې په لاندې ډول ده:

حضرت علي (رضي الله عنه) او حضرت فاطمة (رضي الله عنها) يوځای درسول الله ﷺ پاک حضور ته تشریف يوړی. حضرت علي (رضي الله عنه) فرمايي: کله چي زه رسول الله ﷺ حضور ته حاضر سوم ما رسول الله ﷺ وليدئ چي به ژړا او غم باندي اخته و ما پوښتنه ځني وکړه چي يارسول الله ﷺ! زما مور او پلار دي تر تا قربان وي څه شي دومره غمگينه کړی يې؟ رسول الله ﷺ په جواب کي وفرمايل: ما دمعراج په شپه خپل امت ښځي وليدې چي په ډول، ډول عذابونه اخته وي، کله چي ما دهغه تصور وکړ، دومره وپرونکي او هولناک عذابونه وه چي به محض تصور يې په ژړا اخته کړم.

پر امت باندي درسول الله ﷺ مهرباني او شفقت

رسول الله ﷺ پر خپل امت باندي دومره مهربانه او شفقت کونکی چي دهغه بيان زموږ لپاره بيخي ممکن نه دی لکه مور چي پر خپل زوی باندي سرقربانوي، دمثال په ډول که چيري مور خپل زوی په محبس (بندي خانه) په داسي حال کي وويني چي په لاسونو کي يې زولنې وي، مور به ددغه زوی په ليدلو سره څومره

غمگينه سي؟ او څنگه به ددغه زوی په لیدلو سره په زړه کي سره خوړل کيږي؟ او دغه مور به پر خپل زوی باندي بې اختياره اوبنکي تويوي او ژاري به ، رسول الله ﷺ چي تر ټولو پلرونو او ميندو زيات مهربانه دئ کله چي يې دخپل امت بنځي په عذاب کي وليدې بې اختياره په ژړا سو .

اللهم احفظنا من كل بلاء الدنيا وعذاب الآخرة

د عذاب ورکولو د کيفيت څنگه والی

د بنځو هڅه شپږ گناه کاره ډلې

رسول الله ﷺ دخپل امت وبنځو ته د عذاب ورکولو ډول په لاندې ډول بيان کړ:

۱: په لومړۍ مرحله کي ما يوه بنځه وليده چي په وېښتيانو په دوزخ کي څرېدل او دسر ماغزه يې دديگ په څېر ايشېدل .
فايده: لومړی خو په دوزخ کي داخلېدل څه اسانه خبره نه ده بلکي ددوزخ ته ورتلل دسختي ويري ، وحشت او وهلت ځای دئ ،
الله جل جلاله دي په خپل فضل سره موږ او تاسو ټوله ددوزخ دورتگ څخه وژغوري . (امين)

دوهم دسر په وېښتيانو څرېدل سخته شکنجه او لوی عذاب دئ ،
درېم داچي دسر دمغزو ايشېدل په څو چنده زيات سخت عذاب دئ .

۲: رسول الله ﷺ وفر مايل: دوهمه بنځه مي په داسي حال کي

وليدل چي په ژبه باندي په دوزخ کي څرېدل

تاسو فکر وکړئ چي ژبه څومره نازک شی ده دا لوی بدن چي په څرېزي . د بدن ټوله دروندوالی چي په دې نازکه ژبه څراندې وي دايځي پر ژبه باندي سخت دروند تماميږي ځکه چي څوک په لاسو باندي څرېزي دده لپاره تر مرگ سخت کار دی نو څوک چي په نازکه ژبه څرېزي دا خو بيځي تر مرگ په څو واره سخت دی

۳ رسول الله ﷺ وفرمايل دريمه بنځه مي په داسي حال کي وليده چي په خپلو تيږو باندي څرېدل ، دا زما دامت بنځي وي چي پر ځانو باندي يې دمسلمانانو نومونه ايښي وه مگر دمسلماني بوی پکښي نسته چي ددې ډول عذابونو وړ گرځېدلي دي .

۴ څلورمه بنځه مي په داسي حالت کي وليده چي پښې يې پر سينه باندي تړلي وې او لاسونه يې پر مخ باندي تړلي وه .

۵ پنځمه بنځه مي په داسي حال کي وليده چي سر يې دخنزير و او پاته بدن يې دڅره و . په حقيقت انسان و ، شاوخوا ماران او لږمان پر راگرځېدلي وه .

۶ شپږمه بنځه مي په داسي حال کي وليده چي بدن يې دسپي و . ملايکو داور په چلاخو باندي وهل ، د بدن څخه يې داور لمبې پورته کېدلي .

حضرت فاطمې ؑ در رسول الله ﷺ څخه پوښتنه وکړه چي اې گرانه پلاره څه لامل و چي دغه بنځي په دغه سختو عذابونو باندي اخته وې؟ رسول الله ﷺ په جواب کي وفرمايل هغه بنځه چي دسر په وېښتيا نو باندي په دوزخ کي څرېدل هغه بنځه ده چي دکور څخه

دباندي وزي او دخپل سر وېښتان دنامحرمه نارينوو څخه نه پوتوي

بلي! که موږ لږ په خپله ټولنه کې وگورو ښځي دخپل سر وېښتيان بيخي نه پوتوي بلکې دا کار بيخي يوعام رواج گرځېدلی دی، چي ښځي نازک پورني پر سر کوي، لوڅ سر راوړي او داسي نور

حجاب

داسلام قانون داسي دی چي ښځي به داسي مناسب حجاب کوي چي دسر وېښتيان يې پټ وي ځکه دبدن ټول غړي دلمانځه پر مهال باندي پوتول فرض دي

که ديوې ښځي دسر دوېښتيانو څلورمه برخه په لمانځه کې ښکاره سي او دومره وخت ښکاره پاته سي چي درې واړه سبحانه الله پکښي ويل کيږي لمونځ يې نه صحيح کيږي

همدا ډول که ديوې ښځي نازک پورني پر سر وي چي دسر وېښتيان يې تر معلوميږي لمونځ يې نه صحيح کيږي، ځکه ښځي ته اړينه ده چي په هر مهال پوره اسلامي حجاب وکړي

ځيني ښځي نازک پورني غبرگ کړي او دا يې باور وي چي اوس نو لمونځ صحيح کيږي حال دا چي که په دغه حال کې ددې دسر وېښتيان معلومېدل بيا يې هم لمونځ نه صحيح کيږي

کله داسي وي چي پورني دومره لنډ وي چي دسر وېښتيان پوره نه په پوتيږي بلکې يوه برخه يې معلوميږي او يا يې لستوني لنډ وي دلاسو تر خپر کو وړ تېر دڅنگلو اندازه يا يوه برخه يې معلوميږي

په پورني باندې نه پوتیږي په دې ټولو صورتونو کې یې لمونځ نه صحیح کیږي.

شرعي مسئله داسې ده چې په لمانځه کې که لاندې ځایونه ښکاره سي لمانځه ته تاوان نه رسوي

الف: گردی مخ يعني دتندې دوښمنانو دشنه کېدو څخه بیا لاندې ترزني او دیوه غوږ څخه تر بل غوږ پوري

ب: لاسونه تر بندو پوري يعني یوازي دلاسو ورغوي او دورغو دشاخوا.

ج: پښې تر بجلکو پوري

که دسر دوښمنانو، یا پندۍ دریمه برخه دومره وخت ښکاره سوه چې درې واړه سبحانه الله ویل کیږي لمونځ یې نه صحیح کیږي، همدا لامل دی چې زموږ پاک دین پرېکړه کوي او داهل سنت والجماعت عقیده هم داده چې ښځې باید خپل ټول بدن دنامحرمه نارینوو څخه پټ وساتي

دشرعي او دودیز حجاب ترمنځ توپیر

شرعي حجاب دادی چې ښځې باید دسر څخه تر پښو پوري خپل ټول بدن دنامحرمه نارینوو څخه پټ وساتي. داسې نه ده لکه زموږ په ټولنه کې چې حجاب دود دی ځکه زموږ په ټولنه کې چې ښځې حجاب کوي هغه داسې دی چې کله دباندې وزي نوداسې حجاب کوي چې دټولو نامحرمه نارینوو سترګې ورته را اوږي، پښې یې لوڅي وي، تنګي جامې یې اغوستي وي، ښکاري په لاسو

وي او پايزېبونه يې په پښو وي ، شرنګي يې دنامحرمه نارينوو تر غوړو پوري رسېږي ، تش په نامه يې داسي چادري کړې وي چي هغه دنامحرمه نارينوو سترګي زياتي جلبوي ، کله چي دکور څخه وزي دحجاب يې دا حال وي کله چي کور ته راسي په کور کي داسي جامې اغوندي چي ګرېوان يې څيري وي سينه يې معلومېږي ، لستوني يې دومره لنډ وي چي مړوندونه يې معلومېږي ، کالي يې دومره تنګ او لنډ وي چي دبدن ډېر غړي يې معلومېږي په داسي جامو کي په کور کي اوسېدل هم جايز نه دي ځکه په داسي جامه کي ودغه ښځي ته دپلار ، ورور ، خسر ، اکا ، ماما او ټولو محرماتو کتل جايز نه دي پر دي خلګ خو لا څه کوې؟ بله بدبختي داده چي زموږ په ټولنه کي سره ددې چي ښځي دغسي بې حيا او بې پته جامې اغوندي - په قريبانو کي دداسي کسانو څخه سترنه کوي چي دهغوی څخه ستر کول لازم وي لکه دعمة زوی ، دخاله زوی ، دماما زوی ، اخښی او داسي نور.^(۱)

دداسي کسانو څخه ستر کول لازم دي ، بلکي ددغه کسانو څخه چي څومره تاوان پېښېږي دپرديو څخه نه پېښېږي ، پکار داده

^۱ : داسي لاهم ويل کېږي چي دورور سره سفر کول نه دي روا او داځنې سره سفر کول روا دي حال داچي دايوه داسي خبره ده چي وينا يې هم ګناه ده ځکه داځنې څخه ستر کول بيخي لازم دی ، اخښي هيڅ دمحرमतو څخه نه دی . محرم کس هغه چاته ويل کېږي چي دټول عمر لپاره نکاح کول ورسره ناروا وي . اخښی خوداسي څوک دی چي دخور تر مرګ وروسته ددې نکاح ورسره روا ده . ژباړن .

چي مسلمانني ښځي په هغه ډول خپل ستر وکړي کوم چي اسلام
ښودلی دی نه په هغه ډول چي رواج دی.

داسلامې ستر عايت کول دنامحرمه نارينوو څخه ځان ساتل

دښځو لپاره هر وخت ستر کول لازم دي . البته په ځينو کورونو
کي دښځو سره نامحرمه نارينه وي چي ښځي نه سي کولای دهغو
څخه په هغه ډول ستر وکړي څنگه چي لازمه وي دمثال په ډول
دښځي دمېړه ورور چي دښځي سره په کور کي اوسېږي ځکه ددې
مېړه دخپل ورور سره په کور کي گډ ژوند کوي او دکور زيات
کارونه هم دښځي دلپوره (دمېړه دورور) په غاړه وي په داسي حالت
کي هم ښځي ته نه ده پکار چي بې ستري وکړي بلکي په دغه
حالت کي به هم ښځه ستر کوي . په داسي ډول چي ښځه به دخپل
سر وېښتيان ټوله ټينگ وتړي خو پر مخ او شايې را ايله نه سي .
پر مخ به يو نقاب څراندې کړي ، يا به پورنۍ داسي پر مخ را ايله
کړي چي مخ يې پټ وي يوازي دليدلولپاره يوه يا دوې سترگي
ښکاره کړي نور يې ټوله بدن پټ وي .

که چيري دټوله بدن پټېدل ممکن نه وي نو که لاسونه او پښې يې
تر جايز ځای پوري ښکاره سي او بيا دخپل کور کارونو پرمخ بوزي
پروا نه کوي خو غوره خبره داده چي پر مخ باندي يونقاب وڅړوي

، که اړتیا پېښه سي نو تر نقاب لاندې دي خبرې کوي^۱ .
 کومه ښځه چې باديانته وي ، د حیا او عفت سره مینه لري هغې ته
 هیڅ گرانه خبره نه ده چې پوره د حجاب کولو خیال وساتي ،
 ځانگړي ډول هغه ښځې بیخي د گرانۍ احساس نه کوي چې دا خبره
 د الهي عذابونو وېره یې په زړه کې وي ، کومه ښځه چې د حجاب
 ستر پروا نه کوي ، په داسې جامو کې ژوند کوي چې د سپېڅلي
 شریعت د اصولو څخه خلاف وي داسې کړنه د ښځې بې عزتي ده
 دغه ښځه بې حیا او بې عفته ښځه ده .

په تاسف سره باید ووايو چې زموږ په ټولنه کې زیات شمېر داسې
 ښځې سته چې کله د نامحرمه نارینوو په وړاندې ځي پښې لخوا
 یې بیخي عادت گرځېدلي وي ، بیخي ددې فکر لاهم نه وي ورسره
 چې پښې پوتول لازمي او اړین کار دی . حال دا چې داسې کړنه
 د ښځې لپاره عزت نه بلکې د ښځې لپاره بې عزتي او بې حیايي ده
 بالاخره داسې ښځه خامخا په بدو اوصافو سره مشهور کیږي
 خلک به په سپکه سترگه ورته گوري .

د پورته خبرو په نظر کې نیولو سره په کور او بیابان دواړو کې ښځې
 ته په هیڅ صورت کې جایز نه ده چې د نامحرمه نارینوو په وړاندې
 د بدن یو غړی ښکاره کړي کومه ښځه چې په خپل کور کې
 د حجاب رعایت نه کوي ، تنگ او لنډ کالي کوي ، په کور کې

^۱ : د لازياتو معلوماتو لپاره د اشرافيې مدرسې لخوا چاپ سوی کتاب (د ښځو
 د پردې شرعي حدود) مطالعه کړئ چې د شيخ محمد مجاهد زيد مجده تالیف
 دی . ژباړن .

سرتور سر گرځي ، يا نازک پوړنۍ پر سر کوي داسي ښځي دکور دباندې هم دستر پروا نه کوي ځکه څوک چي په کور کي ځان په عزت نه کړي دشرعي لباس پروا ونه کړي . دهغه څه څخه ځان ونه ساتي چي شريعت ځني منع کړې وه دباندې هم داسي ښځي دشريعت تابعداري نه کوي . که کوم حجاب هم وکړي هغه داسي حجاب وي چي دنامحرمه نارينه سترگي نه ځني اړوي ، داسي حجاب وي چي دبدن زيات غړي يې معلومېږي . تنگي او لنډي جامې يې اغوستي وي ان تردې چي دبدن هر غړی يې جلا . جلا معلومېږي . دداسي ښځي لپاره نو دخوږ پيغمبر ﷺ هغه وينا ده چي ده مبارک فرمايلي دي چي زما دامت څخه داسي ښځي ما په خپلو سترگو وليدلې چي دسر په وېښتان په دوزخ کي څرېدلې او په اور سوځل کېدلې . دغه ښځي چي بې حجابي کوي ، په کورو کي تنگي او لنډي جامې اغوندي ، نازک او لنډ پوړينان پر سر کوي ، يا سرتوري گرځي ، يا دکورو څخه دباندې په داسي چادريو کي راوړي چي دنامحرمه نارينوو سترگي وراړوي لکه داوس زمانې تورو چادريو والا چي په جگو سنډلانو کي راوړي - يقيني خبره چي دغه ښځي به داخرت په ورځ په دوزخ کي دسر په وېښتانو څرېږي او په اور کي به سوځل کېږي .

دقبر دعذاب يوه عبرتناکه قصه

د يوه مړي ژوندې کېدل

يوه قصه چي دقبر دعذاب اړونده ده ، که څوک ژور فکر پکښي وکړي زيات عبرت ځني اخستل کيږي زما له انده مناسبه ده چي

په دې ځای کې یې بیان کړم ، پاته دي نه وي چې دا قصه
 دهندوستان د گلگت په ښار کې پېښه سوې ده ، په دې ډول چې
 یوه ورځ یو کس دیوې هديرې څنگ ته تېرېدئ ، هديرې دیوې
 قبر څخه یې په لوړه اواز بڼه واورېدل لومړی یې فکر وکړ ، چې
 دابه هسي خیالی بڼه وي خو کله چې یې په ښه څیر سره غوږ
 ونيوئ یقین یې سو چې دا د قبر څخه اواز راوړي او وایي چې زه
 ژوندی انسان په قبر کې يم ما دروباسئ ، دغه کس دستي یوه
 نژدې کلي ته ورغلی دا قصه یې کلیوالو ته بیان کړه د کلي څخه یو
 څو کسان ورسره مله سوه هديرې ته راغله قبر ته یې غوږ ونيوئ
 هغو هم دا بڼه واورېدل ، بیا یې د علماؤ څخه پوښتنه وکړه چې
 د قبر لوڅول جایز دي ؟ علماؤ ورته وویل چې که ستاسو یقین وي
 چې ژوندی انسان پکښې دئ نو بیا یې راکښل لازمي دي ، خلکو هم
 هغه قبر سره خلاص کړ ، که یې وکتل یوه ښځه ناسته ده په کفن
 یې ځان پوت کړی دئ ، ددوی څخه یې وغوښتل چې څومره ژر
 کیږي ماته جامې راوړئ خو زه خپل ځان په پټ کړم ، خلکو هم
 جامې ورته راوړلې ، ښځې واغوستې او په چابکۍ سره کور ته ولاړه
 په یوه خونه ننوتل دروازه یې ټینګه په ځان پسي وتړل ، خلک
 پسي ورغلل او ددې څخه یې وغوښتل چې دروازه را خلاصه کړه
 دې ورته وویل چې دروازه خو زه در خلاصوم په دې شرط سره چې
 تاسو زما دلیدلو توانایي ولرئ ځکه زما دلیدلو توانایي هرڅوک نه
 لري ، هغه خلک چې په دې پسي ورغلي وه په هغو کې څو کسانو
 ددې همت وکړ ، چې خوني ته ورننوزي نو مخکې یې بڼه وکړ ،

چي دروازه را خلاصه کړه موږ درځو .

دستر نه کولو عذاب

ښځي و خلگو ته دروازه ور خلاصه کړه خلگ چي ورننوتل دا په يوه کونج کي ناسته ده پوښی يې پر سر باندي اچولی دی . دوی چي پوښی ځني پورته کړ . چي وې ليدل پر سر باندي يې هيڅ وېښتان او پوست نسته يوازي هډوکي دي . ددې څخه يې پوښتنه وکړه چي ستا دسر وېښتان او پوست څه سوي دي ؟ ولي يوازي هډوکي معلوميري ؟ دې په جواب کي ورته وويل چي کله زه ژوندی وم په داسي ډول دکورڅخه وتلم چي دسر وېښتان به مي معلومېدل نو کله چي زه په قبر کي ښځه کړل سوم نو زما څخه ملايکو يو . يو وېښته په عذاب باندي کښی تر داسي بريده چي اوس مي نه دسر وېښته پاته دی او نه پوست پاته دی .

د شونډانو سره کولو عذاب

ورپسې خلگو ددغه ښځي خولې ته پام ور واړی ، خولې ته چي يې وکتل دښځي شونډان نسته يوازي غاښونه يې معلوميري غاښونه يې هم داسي وېرونکي دي چي وری نه لري يوازي دوه يا درې غاښونه دزامي په هډوکي کي معلوميري . تاسو فکر وکړئ چي ديوه انسان شونډان پرې سوي وي او دغاښونو څخه يې وری له منځه تللي وي څومره وېرونکی شکل به وي . په هر صورت خلگو ددې څخه پوښتنه وکړه چي شونډان او دغاښونو وری دي ولي

نسته؟ دې په جواب کي ورته وويل: کله چي زه ژوندۍ وم نو ما به دخپلو شونډان بڼکلا په غوره شکل سره کول خو دنامحرمه خلگو سترگي ماته راوړي او دهغوی نظر زه جلب کړم نو کله چي زه په قبر کي ښخه کړل سوم شونډان زما څخه پرېکړل سوه او داسي بد شکله سوم.

الله جل جلاله دي مو په خپل فضل سره ددې حالت څخه وساتي،

دنوکانو درنگ عذاب

ورپسې خلک ددغه ښځي لاسو او پښو ته متوجه سوه. که يې وکتل ددغه ښځي دلاسونو او پښو نوکان نسته، خلگو پوښتنه ځني وکړه چي دلاسو او پښو نوکان دي څه سوي دي؟ دې په جواب کي ورته وويل: ما به په ژوند دښه بڼکلا لپاره دلاسونو او پښو پر نوکانو باندي رنګ واهه کله چي زه په قبر کي کښېښودل سوم نو دعذاب ملايکو زما څخه ټول نوکان وکښل، حاصل داچي ماته په قبر کي ډېر عذابونه راکړل سوه. يعني داچي بې حجابه دکور څخه وتلم دسر وېښتان راڅخه وکښل سوه چي نه مي دسر پوست پاته سو او نه مي وېښتان پاته سوه، شونډان راڅخه پرېکړل سوه، نوکان راڅخه وکښل سوه، ډول، ډول عذابونه راکړل سوه، کله چي ښځي دټولو هغه عذابونه بيان وکړ، کوم چي دا ورسره مخ سوې وه لوی اواز يې وکړ، بې هوښه سوه او بيا يې روح وخاتي، خلگو يو وړه په هديره کي يې خاورو ته وسپارل، الله جل جلاله په خپل عظيم قدرت سره ددې لپاره راژوندۍ کړه چي خلک يې وويني او عبرت ځني

واخلي. کومي ښځي چي لوڅ سرونه دکور څخه وزي حجاب نه کوي
 دنامحرمة خلگو دسترگو څخه ځانونه نه ژغوري ددې ښځو به څه
 حال وي. الله ﷻ به څه معامله ورسره وکړي؟ والله اعلم.
 حاصل داچي کومي ښځي دبې حجابۍ په گناه اخته وي هغه دي
 دپورتنۍ واقعي څخه عبرت واخلي او خپل ځان دي دالله ﷻ
 دعذابونو څخه وساتي. خپل اسلامي حجاب دي مراعت کړي چي
 ددنيا او اخرت عزت يې په برخه سي.

تو مړيني وروسته بېرته ددنيا ژوند

دځينو خلگو په زړو کي دا شک او شبهه سته چي کله يو انسان مړ
 سي کله کېدای سي چي بېرته ژوندی سي؟ دغه ښځه چي پورته يې
 قصه بيان سوه څنگه ژوندی سوه؟ ددغه سوال جواب دادی چي
 الله ﷻ دومره لوی نظام جوړ کړی دی چي دده ﷻ دقدرت
 ښکارندويي کوي، الله ﷻ پر هر شي باندي قادر دی، دکوم شي
 اراده چي وکړي هرډول کار چي وي ډېر ژر يې کولای سي نو داچي
 انسان پيدا کوي، بيا يې وژني، بېرته يې دقيامت په ورځ ژوندی
 کوی دغه ذات ته هيڅ گرانه نه ده چي تر قیامت وړاندي دي
 دخلگو دعبرت لپاره يو انسان راوژندی کړي بلکي دا کار بيخي
 ورته اسانه دی، دا کار نه يوازې داچي په پورته قصه کي
 څرگندېږي بلکي داسي پيښي نوري هم ډيري سوي دي لکه چي
 حافظ ابن ابي الدنيا په عربي ژبه يوه رساله ليکلې ده نوم يې (من
 عاش بعدالموت) دی دپورتنۍ قصې په څېر يې نوري پيښي هم

رانقل کړي دي او تر مړیني وروسته د بېرته ژوند په اړه یې زیات شمېر موضوعات بیان کړي دي ، همدا ډول حافظ ابن رجب حنبلي په خپل کتاب (احوال القبور) کې هم ځینې واقعياتي په پورته ډول بیان کړي دي ، حاصل داچې کومه قصه چې پورته بیان سوه هیڅ دقران او سنت خلاف قصه نه ده بلکې دالهي قانون سره سم کېدلای سي چې یو انسان تر مړیني وروسته بېرته ژوند وکړي .

د زیاتو دنیاوالو عذاب به د بې سترۍ له امله وي

د بنځو د عذاب اړونده نورهم زیات احادیث راغلي دي لکه چې یو حدیث دهغه بنځو په اړه راغلی دی چې د نامحرمة نارینوو په وړاندې د کور څخه وزي او ستر نه کوي هغه حدیث دادی: رسول الله ﷺ فرمایلي دي : ما ولیدل چې د دوزخ زیاته برخه بنځي وي او ددغه بنځو د دوزخي کېدو علتونه څلور شيان وه^۱

لومړی : په بنځو کې د الله جل جلاله اطاعت او پیروي کمه وي یعني زیات شمېر بنځي د الله جل جلاله نافرمانۍ کوي

دوهم : په بنځو کې د رسول الله ﷺ داوامرو او لارښوونو اطاعت کم وي .

دریم : زیات شمېر بنځي دخپلو خاوندانو څخه سر غړونه کوي ، اطاعت یې نه کوي .

څلورم : زیات شمېر بنځي زیات ددې شوق لري چې د کورنو څخه

^۱ : مسند احمد ، ج : ۲ ، ص : ۶۲ . ان آیتکن اکثر اهل النار .

بې ستره دباندې ووزي.

په اوس وخت کې دغه څلورم شې خورا زيات دئ يعنې زيات شمېر
 ښځې دخپلو کورونو څخه بې ستره وزي، علاوه لا داده چې کله
 دکورنو څخه ووزي ښه قيمتي جامې واغوندي او ځانونه ښه ښکلي
 کړي، ځانونه جوړ کړي، عطرونه ووهي بيا دکورنو څخه ووزي.
 کومې ښځې چې نامحرمه خلکو ته خپل زينت نه ښکاره کوي،
 دکورنو څخه په داسې ډول ووزي چې خپل اسلامي ستري پلي
 کړي وي يوازي خپل زينت محرماتو ته څرگند کړي هيڅ پروا نه
 کوي، ښځه چې خپل مېړه ته ځان جوړ کړي، ښې جامې واغوندي
 ، ځان ښايسته کړي هيڅ پروا نه کوي، نه الله جل جلاله ځني ناراضه
 کيږي بلکې په دې کار سره الله جل جلاله ددغه ښځې څخه راضي کيږي.
 الله جل جلاله دهغه ښځو څخه ناراضه کيږي او عذاب باندي راځي چې
 دنامحرمه او پرديو نارينوو څخه ستر نه کوي، خپل زينت نه ځني
 پوتوي. دنامحرمه نارينه څخه ستر کول لازمي دئ په کور کې وي
 او که دکور څخه دباندې وي هر چيري چې وي دنامحرم نارينه
 څخه اجتناب کول لازمي دئ.

دوهمه گناهکاره ښځه ژبوره ده چې بې ځايه ژبه چلوي

دوهمه ښځه رسول الله ﷺ په داسې حال کې وليدل چې ټول بدن
 يې په ژبه څرېدئ او په دوزخ کې څرېدل رسول الله ﷺ وفرمايل:
 دا هغه ښځه ده چې په خپله ژبه يې مېړه ازاراوه. ځيني ښځې داسې
 عادت لري چې دخپلو مړونو سره ژبي چلوي او په ډول، ډول خبرو

سره دخپلو مړونو زړونه ازاروي پاته دي نه وي چي داسي کړني نارینوو ته هم جایز نه دي چي خپلي مېرمني په نامشروع او بدو ویناوو سره وزوروي او دهغوی زړونه ورازار کړي. دا حدیث دهغو ښځو په اړه راغلی دی چي دمړونو سره دعوی کوي، ژبه ورسره چلوي پر ډېره لږ خبره باندي زیاتي خبري ورسره پیچي په اړه یې رسول الله ﷺ وفرمایل چي دداسي ښځو درانه بدنونه به په نازکو ژبو باندي اوېزان وي او په دوزخ کي به خړیږي دابه یې عذاب وي.

ژبه چلول لویه گناه ده

که انسان ته دلاس یا پښې او یا بل غړي په وجهه صدمه ورسیري يعني زخمي کړل سي دغه خوږ تر ډېره وخته نه پاتیږي بلکي دلږ وخت په تېرېدو سره ښه کیږي کوم زخم چي ژبه جوړ کړي هغه تر ډېره وخته پاتیږي لکه چي یو شاعر وایي:

جراحات السنان لها التیام

ولا یلتام ما جرح اللسان

ژباړه: کوم زخمونه چي نېزې جوړ کړي هغه جوړیږي، هغه زخمونه چي ژبه جوړ کړي هغوی ته جوړېدل نسته.

ژبه یوه کوچنۍ ټوټه غوښه ده مگر گناه یې بیخي زیاته ده ځکه کله یې تاوان دومره زیات وي چي دټولي کورنۍ صمیمیت او خوشالي له منځه یوسي، د کورنۍ زیات غړي دخوشالۍ پرځای په خوابدۍ اخته کړي ښځي باید دې موضوع ته بیخي پاملرنه وکړي ددې لپاره چي خدای مه کړه داسي الفاظ یې تر خوله ونه وزي چي

خاوندان يې داسي ځني خوابدي سي چي د زړو زخم يې بيا نه جوړيږي ، همدا ډول تارينوو ته هم لازمه ده چي دخپلو ژبو ساتنه وکړي ، دخپلي ژبي په مټ مېرمني ازار نه کړي بلکي داسلام سپېڅلي دين ټولو تارينوو او ښځو ته امر کوي چي دخپلو ژبو پوره ساتنه وکړي ، دهر ډول بېهوده او بېکاره خبرو څخه ځانونه وژغوري څو دنورو دازار لامل ونه ګرځي او ددوزخ د عذاب څخه ځانونه خلاص کړي ، همدا ډول دنورو مسلمانانو ځورول ، مسخري پر کول ، تهمت پر ويل ، غيبت يې کول او داسي الفاظ ورته ويل چي دنورو مسلمانانو زړونو په ځورېږي - سخت حرام کار دى بايد په کلکه ځانونه ځني وساتل سي . په خبرو کي بايد احتياط وسي ، داسي خبري بايد وسي چي دخلکو د زړونو دخوشالي سبب وګرځي داسي خبري بايد ونه سي چي دچا زړه په ازار سي لکه چي وايي : مسلمان هغه څوک دى چي نور يې د ژبي دازار څخه په امن وي .

درېمه ګناه کاره ښځه هغه ښځه وه چي ناروا اړيکي يې درلودې

رسول الله ﷺ درېمه ښځه په داسي حال کي وليدل چي ددوزخ په اور کي په خپلو تيو باندي څرېدل ، رسول الله ﷺ يې په اړه وفرمايل : دا هغه ښځه وه چي واده يې کړى وو خو بيا يې هم دنورو خلکو سره نامشروع اړيکي درلودې ، پاک لمني نارينه او ښځي دداسي اړيکو څخه په کلکه ځانونه ساتي ، نه يوازي چي دا عمل نه ترسره کوي بلکي ددې کار تصور لا هم نه کوي .

دې حيايي بدې پايلي

په معاصر وخت کې شرم او حيا بيخي له منځه تللي ده بله بدبختي لا داده چې دتمدن او ترقي په نوم داسې کړنې ترسره کېږي چې سخته بې حيايي او بې شرمي پکښې نغښتې وي.
رسول الله ﷺ دحيا په اړه فرمايي:

الحياء شعبه من الايمان

ژباړه: حيا دايمان يوه شعبه ده.

حيا دايمان يوه شعبه ده. دحيا په وجه انسان دپرو گناهونو څخه ساتل کېږي ځکه کوم څوک چې حيا کوي په حيا کې دا شي هم سته چې څوک دنامحرم چا پر لور باندي نه گوري کله چې څوک نامحرم چا ته ونه گوري نو طبعي خبره ده چې دنامشروع اړيکو څخه به هم ساتل کېږي. او که څوک حيا نه لري دهر نامحرم پر لوري باندي گوري ښکاره خبره ده چې په نامشروع اړيکو به هم اخته کېږي ځکه دنامشروع اړيکو ميل لومړی دديد څخه کېږي.
کوم کس چې حيا لرونکی وي هغه دنامحرمه ښځي و طرفته نه گوري څوک چې حيا کوي حيا انسان دناروا ديد څخه او دنامحرمه ښځي سره ديوازي ناستي څخه ساتي. په حقيقت کې دورور او خور، پلار او لور دپلار دمېرمني او پردۍ ښځي تر منځ پرده ده خدای مه کړه په کوم ځای کې چې پرده نه وي نو داور او پردۍ ښځي تر منځ به فرق نه وي دخور او پردۍ ښځي تر منځ به توپير نه وي بلکې ټولي ښځي به په يوډول وي.

دپلار او لور تر منځ دحيا له منځه تلل

زما يو دوست دئ چې زما سره دصميميت په فضا کي دوستي او محبت لري . داسلام دسپېڅلي دين داحکامو بڼه پايښود هم دئ . ده ته ډيري داسي ښځي راځي چې په ژوندانه کي دمشکلاتو سره مخ وي . يا پېرانانو وهلي وي . ناروغه وي او يا داسي نور مشکلات ورته پېښ وي دده څخه تعويذ او دعا غواړي . يوه مياشت مخکي ما ددغه دوست سره ملاقات درلودئ دغه دوست پټ په غوږ کي راته وويل چې اوس زيات شمېر داسي ښځي ماته دتعويذ او دعا لپاره راځي چې وايي پلرونه خپلو لوڼو ته په بد نظر گوري يعني زموږ مړونه زموږ لوڼو ته په بد نظر گوري . دغه ښځي وايي چې موږ دښپې پيره کوو ددې لپاره چې پلرونه پر خپلو لوڼو باندي تېري ونه کړي ، شيخ وايي ما چې دا خبره دښځو څخه واورېدل ولرېږدم چې دغه ښځو ته کوم شي تجويز کړم او دڅه شي لارښوونه ورته وکړم .

تاسو لږ فکر وکړئ چې دپلار او لوڼو تر منځ دومره دحيا پرده شکېدلې وي چې پلار ولور ته په بد نظر گوري حال داچې لور دپلار ناموس ، غيرت او دځيگر ټوټه وي . داسي پلار به نو څه حق لري او ايا داسي پلار بايد ژوندی پاته سي ؟

دوېډيو او تلوېزون تاوانونه

زيات خلک نه پوهيږي چي ټولي بې حيايي او بې عفتۍ دتلوېزون او فيلمونو دبدو پايلوڅخه دي بلکي زيات خلک داسي وايي چي تلوېزون کتل ، فيلم کتل نو څه تاوان لري؟ حال داچي ټوله مصيبتونه ، بلاوي چي کورونو ته راغلي دي ددغه فيلمونو او بې حيا فيلمونو په وجه راغلي دي همدغه فاحش فيلمونه دي چي دپلار او لور له منځ څخه يې حيا وړې ده کله چي حيا له منځه ولاړه سي نو بې حيا ، بې عفته او بې پردې ژوند نو څه معنا لري؟ دا خو حيواني ژوند سو دانساني عزتمن ژوند څخه بې برخي سو رسول الله ﷺ فرمايي:

ان فاتک الحياء فافعل ما شئت.

ژباړه : که ستاڅخه شرم او حيا ولاړه نو هغه څه کوه چي زړه دي غواړي او خوښه دي وي.

کله چي دانسان په وجود کي حيا وي د هر هغه عمل څخه ځان ژغوري چي دعت او حيا سره منافي وي نو دغه کس لور ، خور ، مور او مېرمن سره پېژني او کله چي څوک حيا او شرم نه لري دهغه په وړاندي ټولي بشخي يو ډول دي هر څه چي په منځه ورځي هغه کوي ، پر داسي انسان چي څومره وخت تيريږي په ده کي دحيوانيت صفات وده او ترقي کوي ځکه حيوانات له دې امله چي عقل او فکر نه لري په خپلو منځو کي حيا نه سره لري نو انسان چي حيا نه لري ددغه حيواناتو په څېر دی ، الله ﷻ په خپل فضل او

مرحمت سره وانسانانو ته عقل او فکر ورکړی دی خو دوی ددغه فکر په مټ حیا ولري او ځانونه دحيوانانو څخه بېل کړي دحيواني ژوند پر ځای باندي باعزتته انساني ژوند وکړي.

وېډيو او تلوېزون دحيا له منځه وړلو لپاره تيغ دی

په هر حال وېډيو او تلوېزون داسي تېز تيغ دی چي حيا او نېک اخلاق په پرې کيږي. همدا ډول ايمان داسي له منځه وړي لکه تېزه چاره چي دسر وېښتان له منځه وړي. بي حيايي ايمان او نېک اخلاق په دغه ډول په چابکۍ سره له منځه وړي. د رسول الله ﷺ په رښتيني وينا کي مو واورېدل چي هغه ښځي چي نامشروع اړيکي په نامشروع طريقه سره دخلکو سره لري په دوزخ کي به په تيو سره څېړي او دا ډېر سخت عذاب دی دانسان لارک بشر ددې ستر عذاب توان نه لري. موږ اوتاسو به ټول پوره کوشش کوو چي دداسي گناهونو څخه به دلوی الله جل جلاله په فضل سره ځانونه او خپلي کورنۍ ساتو. ان شاء الله

څلورمه گناه کاره ښځه ناولې او په ثمانځه پسخند و هو نګې ښځه ده

رسول الله ﷺ دڅلورمي ښځي په اړه فرمايلي دي: ما دغه ښځه په داسي حال کي وليدل چي دواړي پښې يې پر سينه باندي تړلي وې ولاسونه يې پر سر تړلي وه په دوزخ کي غورځېدلې وه. رسول الله ﷺ ددغه ښځي په اړه وفرمايل: دنوموړي ښځي گناه

داوه چي په دنيا کي به يې دجنابت او حيض څخه غسل نه کاوه د غسي ناولې به گرځېدل، لمونځ يې په پسځند او بې پروايۍ سره کاوه.

د غسل د ځنې اندازه

کله چي پر نارينه او ښځه باندي غسل واجب سي بايد دستي غسل وکړي که يې دستي غسل ونه کړ، استنجاء او اودس بايد تازه کړي بيا دي بيده سي که يې دا کار هم ونه کړ، نو لږ تر لږه دي دصبي صادق پر مهال ترجماعت وړاندي غسل وکړي بيا دي لمونځ پر جماعت ادا کړي او ښځي دي تر لمر ختو وړاندي غسل وکړي بيا دي تر لمر ختو وړاندي لمونځ ادا کړي او دا دغسل لپاره وروسته وخت دی، که څوک غسل وځنډوي تر لمر ختو وروسته غسل وکړي دا کار ستره گناه ده او دالله جبار د عذاب مستحق گرځي څوک چي دا کار کوي جماعت ځني پاتېږي، لمونځ ځني قض کيږي او دا ستري گناوي دي. بايد مسلمان په جدي توگه ځان ځني وساتي که نه نو په هغه عذاب به اخته کيږي چي رسول الله ﷺ وفرمايه ځکه دا عذاب نه يوازي چي دښځو لپاره دی دنارينو لپاره هم دی.

ښځي بايد تر مياشتنۍ ناروغۍ وروسته دستي غسل وکړي

په مياشتنۍ ناروغۍ کي حکم دادی چي کله ښځي ته مياشتنۍ ناروغي پېښه سي تر پېښېدو وروسته دپاکۍ نښانې پکښي ښکاري

سي بايد دستي غسل وکړي او دهمدغه وخت لمونځ ادا کړي ان تردې که دومره وخت وو چي ښځي يوازي (الله اکبر) پکښي ويلای سواى نور دغه وخت تېرېدئ پر ښځي باندي ددغه وخت لمونځ لازم دئ که څه هم وخت تېر سي بېرته به يې راگرځوي او که وخت زيات وي نو ښځي ته لازمي ده چي ډېر ژر غسل وکړي او خپل لمونځ په خپل وخت کي ادا کړي که يې ځنډوي او يا سستيت پکښي کوي تر داسي بريده چي ځني قضا سي نو دا ستره گناه ده ، بدبختانه په اوس وخت کي دښځو خورا زياته بې پروايي روانه ده کله چي يې ناجوړي پای ته ورسېږي پاكي ورته راسي دا هيڅ پروا نه کوي کله چي يې زړه وغوښتی په هغه وخت کي غسل کوي حال داچي دا کار لويه گناه ده داسي لا هم سته چي دماخوستن تر لمانځه مخکي يې ناروغي پای ته ورسېږي دا ټوله شپه غسل نه کوي حال داچي تر صبح صادق وړاندي دا وخت لري چي دماخوستن لمونځ ادا کړي او دماخوستن لمونځ پر دې فرض هم دئ ځکه دا په دغه وخت کي پاکه ده يوازي غسل کول ځني غواړي ، دداسي بې پروايۍ څخه بايد مسلمانانې ښځي په جدي توگه ځانونه وساتي ځکه دا کار لويه گناه ده ، تاسو دصحابيانو بيبيانو ژوند ته فکر وکړئ هغوی څومره تقوا کول کله چي به ناروغي ورته پېښه سوه نو دښپې به څو ځلي دامبارکي ښځي راپورته کېدلې څراغ به يې لگاوه او خپل ځانونه به يې کتل ددې لپاره چي که دوی پاكي سوي وي نو غسل به يې کاوه څو په خپل وخت کي لمونځ ادا کړي او لمونځ ځني قضا نه سي په اوس وخت کي خلک دومره بې پروا سوه چي څراغ لا څه

کوي چي په تکليف به لگېدئ اوس نوي څراغان چي په يوه بتن سره لگېږي دا کار لا نه کوي او ورته گران کار دئ دغه لږ تکليف هم پر ځان نه تېروي او لمونځ په بې پروايۍ سره قضا کوي. رسول الله ﷺ په پورتنۍ حديث کي وښودل چي ښځي دپاکۍ وروسته بايد ډېر ژر غسل وکړي او دخپلو لمونځو پوره اهتمام وکړي داغسي ناپاکه بايد پاته نه سي او دخپل غسل کولو لپاره بايد پوره پايبندي وکړي او په هر قيمت دلمانځه دقضا کولو څخه ځانونه وژغوري.

لمانځه ته په سپکه سترگه کتل

رسول الله ﷺ ددغه عذاب دريم علت دلمانځه سپک بلل وشمېرل يعني داچي څوک په لمانځه پسځند وهي مسخري پر کوي. لمونځ سپک گڼل ، بې ارزښته بلل او يا يې بې اعتنايي کول ستره گناه ده او په دې کار کي ډېر نارينه او ښځينه اخته دي ځکه په اوس وخت کي ډېر دمسلمانانو بچيان لمانځه ته هيڅ پوره توجه نه کوي همدا ډول که ددغسي خلکو سره دلمانځه په اړه خبري وسي چي دوی په عياشۍ اخته وي ، يا جاه طلبه او يا بې حياښځي وي نو دوی داسي جواب وايي لکه لمونځ چي ددوی په ژوند کي هيڅ ځای نه لري حال داچي دلمانځه پرېښودل په هيڅ وخت کي جايز کار نه دئ دخوشالۍ حالت وي او که دخوابدۍ حالت وي بايد په پايبندي سره لمونځ ادا سي.

په تاسف سره بايد ووايم چي اوس خورا زيات ځوانان نارينه او

بنځينه ، لويان او کوچنيان ، ځوانان او سپين بزيري په ډېره بې التفاتي سره لمونځونه قضا کوي او داسي سستي خورا زياته ده .

پنځمه گناه درواغ ويونکې او چغلگره

رسول الله ﷺ پنځمه بنځه په داسي حال کي وليده چي سر يې دخترير و او پاته بدن يې دڅره و . په حقيقت انسان و . شاوخوا ماران او لېرمان پر راگرځېدلي وه ، رسول الله ﷺ دنوموړي بنځي په اړه وفرمايل : دغه بنځي درواغ ويل او چغل گري يې کول ، پاته دي نه وي چي غيبت کول او چغل گري کول يوازي تر بنځو پوري خاص نه دي بلکي که په نارينوو کي دا گناوي موجودي سي هم به په دغه عذابونو اخته وي .

د غيبت او چغلگري تر منځ توپير

دلويو گناهونو له ډلي څخه يو غيبت کول دي او بل چغلگري ده ددې دواړو گناوو څخه ځان ساتل لازمي دئ البته ددې دوو گناهونو ترمنځ يو لږ توپير سته هغه داچي غيبت هغه گناه ته ويل کيږي چي يو کس ډېل ورور مسلمان عيب دده په غياب کي بيانوي ددې لپاره چي دهغه مسلمان ورور سپکاوی وسي او هغه داسي عيب وي چي په هغه مسلمان ورور کي خو وي مگر که په خبر سي چي يو څوک زما دغه عيب بيانوي خوا يې بديږي او ناراضه کيږي دمثال په ډول که يو کس ووايي چي په فلانکي کس کي فلاني بد عيب دئ

که څه هم په هغه کس کې هغه بد عیب وي خو دخلکو په مخ
 ددغه کس عیب بیانول غیبت بلل کیږي، او چغلګري دې ته ویل
 کیږي چې دیوه کس له خوا دڅانه خبره جوړول او بیا دغه خبره بل
 کس ته رسول البته داسې خبره چې دهغه په رسولو کې ددغه دوو
 کسانو ترمنځ دجګړې اوربلیږي او ددوی ترمنځ سخت مخالفت
 راپورته کیږي او ترمنځ یې سخته بدګماني راپورته کیږي دې کار
 ته چغلګري ویل کیږي ددې کار ګناه تر غیبت سخته ده ځکه په
 غیبت کې یوازي دیوه کس تخریب راځي او دهغه حیثیت ته تاوان
 رسیږي. هغه ناراضه کیږي په دې کار کې ددغه تاوان ترڅنګ^۱
 ددووکسانو ترمنځ جګړه هم راپورته کیږي بالاخره په جنګ سره
 اخته کیږي کوم محبت چې دوی په خپلو منځو کې سره درلودئ
 هغه له منځه ځي، دمثال په ډول په یوه کور کې مېړه او مېرمن
 اوسیدل دوی دواړه زوی اومېرور لري مور را ولاړه سي دخپلي مېرور
 خبري خاوند ته وکړي او یا یې زوی ته وکړي بالاخره دځاوند نیت
 پر خپله مېرور بد کړي دزوی نیت پر خپله مېرمن بد کړي او
 یامېرور راولاړه سي دخسر او خواښي خبري خپل خاوند ته وکړي
 بالاخره ددغه خبرو رسولو په نتیجه کې نوموړې کورنۍ ډرې
 وړي سي، بې اتفاقي پکښې پیدا سي بالاخره سره جلاسي دا قصې
 اوس خورا زیاتي دي په ډېرو کورونو کې همدا اور بل دئ خواښي
 زوی ته دمېرور غیبت کوي ددې لپاره چې دزوی نیت یې پر بد
 سي او مېرور خپل خاوند ته دخواښي او خسر غیبتونه کوي ددې
 لپاره چې نیت یې پر بد سي په پایله کې دغه کورنۍ په لوی

جنجال واوڙي په هر صورت ټولي کورنۍ بايد دداسي کړنو څخه ځانونه وژغوري ځکه په حديث شريف کي چي کوم عذابونه بيان سوه دټولو هغه خلکو لپاره دي چي په کورنيو يا دکورنيو دباندې دچغلگرۍ دندې ترسره کوي لکه مخکي چي مو يې دخوابني او مېرور مثال ووايه.

دچغلگرۍ اړونده عبرتناکه قصه

داچي چغلگري ډېره ستره گناه ده او په دنيا کي هم ډېري بدي پايلي لري ددنياوي تاوان دپيلگي دسپيانوي اړونده مي يوه قصه په ذهن کي راغله غواړم چي تاسو ته يې بيان کړم . يوه ورځ يو سړي خپل مړۍ بازار ته راوستی ددې لپاره چي خرڅ يې کړي نو بزغ يې وکړ . چي زما مړی دی زه يې خرڅوم ډېر ښه مړی دی خو يوازي يو عيب لري هغه داچي چغلگر دی يو سړي دده خبري واورېدې دخپل ځان سره يې فکر وکړ ، چي دا دومره عيب نه دی راسه دا مړی رانيسه نو ورغلی هغه مړی يې څني رانيوی دځان سره يې خپل کور ته بوتی ، مړی دنوی مالک سره کار شروع کړ . څه وخت يې خورابښه کار او ښه خدمت وکړ ، دڅه وخت په تېرېدو سره يې بېرته هغه خپل عادت پيل کړ ، لومړی ورغلی دخپل مالک مېرمني ته يې وويل : ستا مېړه دبلي ښځي سره اړيکي لري غواړي چي ډېر ژر دهغې سره واده وکړي او تا ايله کړي زه تاته داخبري ددوستۍ په موخه کوم زما خبري دي ستاسره خوندي وي چاته يې بيان مه کوه ، ښځي چي دمړی خبري واورېدې ډېره نا ارامه او

خوابدې سوه دڅه وخت په تېرېدو سره مريي دخپل مالک بنځي ته وويل چي زه تاته يوه نسخه درېښم دا کار وکړه انشاء الله ستا مېړه به دبلي بنځي مينه پرېږدي ستاسره به بېرته مينه پيل کړي . بنځي ورته وويل چي دا خو ښه خبره ده ونيسه راته وې ښيه . مريي ورته وويل : کله چي دي دښپې مېړه بیده سي نو يو چاقو راواخله دږيري وېښتان يې يو څه پرېکړه او دځان سره يې وساته بس دا کار وکړه دځاوند به دي دنورو بنځو سره مينه پري سي يوازي به ستاسره مينه کوي بنځي ورسره خوښه کړه چي دا خو بيځي اسانه کار دی دا کار خو بيځي په اسانۍ سره کولای سم . مريي چي دخپل مالک بنځي ته دا خبره وکړه دستي راغلی خپل مالک ته يې وويل : اي باداره ! ستا مېرمن دنورو نارينوو سره ناروا اړيکي لري اوس غواړي چي ډېر ژر پر تا باندي مرګونې حمله وکړي تا ووژني او خپلي اړيکي دهغو سره نوري پياوړي کړي . مريي زياته کړه چي زه ستا دخواخوږۍ په موخه دا خبري کوم . زما خبري رښتيا دي هيڅ درواغ پکښي نسته که ته زما خبري نه مني نو ته نن ماښام ځان پر خوب واچوه ، مه بيديره يوازي په ښکاره ځان بیده وښيه . ته به وويني چي ستا مېرمن به پر تا چاقو راواخلي ، اوبل کار دا وکړه چي زما حال پټ وساته چاته مه وايه چي دا خبره ده راته ويلې ده په خپلو سترګو يې ووينه . دمريي مالک چي خبري واورېدې سخت خوابدی سو کله چي ماښام سو که دی ځان پر خوب اچوي او که يې نه اچوي خوب دوهمه نه ورځي . خير بيا يې هم ځان په ښکاره پر خوب واچوي سترګي يې پټي کړې .

مېرمني يې لږ ساعت انتظار ورته وکړ ، کله چې يې يقين سو چې مېړه مې بیده دئ نو ولاړه سوه چاقو يې راواخيستی ، مېړه چې يې دسترگو تر کونجانو ورته وکتل دماينې يې چاقو په لاس کې دئ ژر وروغورځېدئ تر مټ يې ټينگه کړه او ورته وې ويل : ته غواړې چې ماوژنې؟ نوري خبرې يې نه وکړې دستې چاقو ځنې واخيستی مخکې تردې چې ماینه يې يو څه ووايي په هغه چاقو يې خپله ماینه مړه کړه ، دده دماينې قريبان چې خبر سوه هغو هم راوڅغستل بې پوښتني يې پرده باندي حمله وکړه دی وواژه ، لنډه داچې دواړو کورنيو يو پر بل باندي حملې پيل کړې او ترمنځ يې لويه جگړه وموښته. دا ديوه مريي دچغلگرۍ هغه بده پايله وه چې په دنياکي يې خلکوته ورسول همداوجه ده چې چغلگري کول ستره گناه ده هر مسلمان بايد په کلکه ځان ځنې وساتي.

دکورنۍ ترمنځ چغلگري

په پورتنۍ قصه کې تاسو وليدل چې مريي په څومره مهارت سره دوې لوی کورنۍ په سختو جگړو واړولې ، په دې وتوانېدې چې مېړه او مېرمن يو دبل په لاس په قتل ورسوي ، چغلگر که څه هم دقتل موجب ونه گرځي دخلکو زړونو خو سخت ځورولای سي ، په هر صورت ټولو کورنيو ته پکارده چې په خپلو کورونو کې دهر ډول چغلگرۍ مخه ونيسي ، ځوابني ته په کارده چې خپل زوی ته دمېرور په اړه داسې څه ونه وايي چې دزوی نيت يې پر خپل مېرمن بد سي او نه دي ځوابني خپل خاوند ته دمېرور په اړه داسې څه وايي

چي دخسر پر خپله مړور نيت بد کړي ، نه دي خسر دخپلي مېرمني بې بنسټه خبري پر غوږ نيسي چي په پايله کي يې پر زوی او مړور نيت بد سي . نه دي زوی دخپلي مېرمني او مور بې بنسټه خبري پر غوږ نيسي چي په پايله کي دکورنۍ ترمنځ اختلاف واقع سي او کورنۍ پر څو برخو ووېشل سي . يو پر بل يې نيتونه سره بد سي . همدا ډول دکورنۍ دباندې نورو خلکو ته هم پکار نه ده چي عام خلک يو دبله دچغلگرۍ په مټ په اختلافونه سره اخته کړي چي پايلي يې ډيري بدي دي او دنېکو اخلاقو څخه ډېر ليري کارونه دي پاته دي نه وي چي کومو کسانو ته چغلگر څه خبري وکړي بايد پلټنه پکښي وکړي او دتحقيق اوڅېړني پرته دي يې نه مني .

درواغ ويل دعذاب لامل دي

رسول الله ﷺ دعذاب دوهم لامل درواغ ويل وفرمايه . تاسو ښاغلي پوهېږئ چي درواغ ويل څومره لويه گناه ده ، په چغلگرۍ کي هم درواغ ملگري وي ځکه چغلگري راتلای نه سي تر هغه بريده چي درواغ نه وي نو په دې اساس په هيڅ صورت مسلمان ته جايز نه ده چي دژوند په هيڅ ډگر کي ددرواغو څخه استفاده وکړي يعني داچي په دوکانداري ، کاروبار ، ذراعت او هيڅ کار کي درواغ ونه وايي ځکه په ټولو چارو کي ددرواغو څخه استفاده حرامه ده .

دقيامت په ورځ ددرو کسانو د عذاب لامل

رسول الله ﷺ فرمايي : دقيامت په ورځ الله جل و علاه درو کسانو ته درحمت په نظر نه گوري او نه ورسره ملاقات کوي بلکي نوموړي درې کسان به دقيامت په هولناکه شپږو کي په عذاب باندي گرفتار وي نوموړي درې کسانو دلاندي کسانو څخه عبارت دي

۱ هغه کس چي په سفر کي اوبه ورسره وي او دغه اوبه دده تر اړتياوو زياتي وي او دده سره بل ملگري هم ورسره وي هغه اوبو ته اړتيا ولري او دده څخه اوبه طلب کړي ، دې اوبه ور نه کړي دغه کس الله جل و علاه په عذاب اخته کوي ، البته که دده سره دومره اوبه ورسره وي چي يوازي دده اړتياوي يې پوره کولې زياتي اوبه نه وي ورسره په دغه وخت کي که دې دخپل ملگري څخه اوبه منع کړي يعني اوبه ور نه کړي دا کار ورته جايز دئ.

۲ دوهم هغه تاجر دئ چي دخپل مال دخرڅولو پر مهال درواغ وايي يعني داچي يوشی خرڅوي رانيونکي ته ووايي چي دا شی مي په دومره رانيولي دئ دومره پر گټم بيا پردې خبره باندي قسم واخلي حال داچي دې په خپله خبره کي رښتین نه وي بلکي درواغ وايي دمثال په ډول تاجر ورانيونکي ته ووايي چي دغه کالي مي په زر افغانۍ رانيولي دي په دوولس سوه افغانۍ يې خرڅوم حال داچي دې درواغ وايي هغه کالي ده په زر نه وي رانيولي بلکي په اته سوه يې رانيولي وي ددې لپاره چي رانيونکي يې په دوولس سوه راڅخه رانيوسي خپل خريد په درواغو زر ورته وښيي ځکه که رانيونکي

خبر سي چي ده په اته سوه افغانۍ کالي رانيولي دي هغه يې نو بيا چيري په دوولس سوه افغانۍ څني رانيسي . دغه تاجر دخپلي درواغجنې خبرې لپاره قسمونه هم واخلي . رسول الله ﷺ ددغه تاجر په اړه فرمايي چي دغه کس به دقيامت په ورځ په سخت عذاب اخته وي او الله ﷻ به هيڅ درحمت په نظر نه ورته گوري .

۳ دريم هغه کس دئ چي کله ديوه چاسره احسان اونېکي وکړي بيا پرهغه کس باندي احسان اچوي په منت اواحسان اچولو سره يې څوروي داسي کس به هم دقيامت په ورځ په عذاب اخته وي . الله ﷻ به درحمت په نظر نه ورته گوري . نه به ملاقات ورسره کوي او نه به يې تزکيه کوي بلکي دده لپاره به سخت عذاب په نظر کي نيول سوي وي . ځيني کسان داسي وي چي دخلگو سره احسانونه کوي مگر احسان اچول يې عادت وي داچي دا کار دسخت عذاب لامل گرځي بايد هر مسلمان په کلکه پرهيز څني وکړي

ددرواغو دودول

دا کسان چي درواغ وايي او يا ددرواغو دود ايردي دا به يقينا په سختو عذابونو کي اخته وي ، تردې به نو سخت عذاب چيري وي چي سر به يې دخنزير وي او پاته بدن به يې دخره وي په دوزخ کي به غورځول سوي وي . ماران او لړمان به پر راټول وي داعذاب به دچغلگرۍ او درواغ ويلو په پايله کي ورکول کيږي . په تاسف سره بايد ووايم چي په اوس وخت کي په کورنو ، دفترونو او مجلسونو کي خورا زيات درواغ ويل کيږي او داکار دوی دځان

بیداري او زیر کي بولي ، په زرگونو ماډرن درواغ زموږ په ټولنه کي لیدل کیږي چي څوک د سیاست نوم ورکوي ، څوک د پالیسي نوم ورکوي او څوک نور نومونه ورکوي چي ټول ډولونه یې مولانا محمد تقی عثمانی صاحب په خپل کتاب چي د درواغ او د هغوی قسمونه، په نوم یادیري - بیان کړي دي دخپل ځان د اصلاح په موخه حتما هغه کتاب مطالعه کړئ

شېر مه گناه کاره بنځه د عذاب لامل یې احسان اچول او حسد و

رسول الله ﷺ شېر مه بنځه په داسي حال کي ولیده چي بدن یې د سپي و ، ملایکو داور په چلاخو باندي وهل ، بدن څخه یې داور لمبې پورته کېدلې رسول الله ﷺ د دغه بنځي په اړه وفرمایل : د دغه بنځي د عذاب لاملونه دوه وه یو داچي حسد یې درلودئ دوهم داچي دا احسان کولو وروسته یې پر هغه کس باندي احسان اچوی دا دواړه لوي گناوي دي دا کار نه یوازې چي د بنځو لپاره گناه ده بلکي دا کارونه په نارینو کي هم رواج دي ، نارینه وي او که بنځینه وي چي یادي دوې گناوي ترسره کړي د قیامت په ورځ به په هغه عذاب اخته وي کوم چي رسول الله ﷺ بیان کړ

د احسان اچولو موخه او مقصد

کله چي څوک دچا سره احسان وکړي او بيا احسان پر اچوي او دهغه خپلو ښو يادونه ورته کوي ددې مطلب دادئ چي نوموړی کس چي احسان يې کړی دی هغه بل کس چي احسان يې ورسره کړی دی ورته وايي چي ما احسان ددې لپاره ورسره وکړی چي که زما اړتيا سوه ته به هم زما سره احسان کوي داچي زما اړتيا سوه تا زما سره احسان ونه کړ، تله دي تېره کړه په توان کي دي ويا نه و خو زما سره دي احسان ونه کړ، نو اوس زه تاته هغه خپل ښه دريادوم چي ما ستا سره کړي وه او بيا ورته ووايي چي هغه زما ښه دي و شرموه ماڅنگه ښه ورسره وکړه تا ولي زما دښو بدله رانه کړه؟ دا کار په ځانگړي ډول په ښځو کي خورا زيات وي کله چي ديوې په کورنۍ کي واده وي هغه بله يوه احسان ورسره وکړي نو بيا چي کله ددې بلي اړتيا سي هغه ښه ورسره ونه کړي نو دا خپل احسان پراچوي او په احسان اچولو سره يې څوروي حال داچي کله يو بنده دالله جَلَّ جَلَالُهُ دمخلوق سره احسان کوي بايد يوازي دالله جَلَّ جَلَالُهُ درضا لپاره احسان ورسره وکړي بدله او مزدوري يې يوازي دالله جَلَّ جَلَالُهُ څخه وغواړي دبندهگانو څخه يې هيڅ دهمزدورۍ او بدلې توقع ونه کړي که چيري مسلمان په داسي نيت سره احسان وکړي نو په مسلمان امت کي به هيڅ نارامي او ناراحتي منځته رانه سي دا احسان په کور کي وکړي او که يې په اسلامي ټولنه کي وکړي بايد مزدوري او ثواب يې يوازي دالله جَلَّ جَلَالُهُ څخه

وغواړي بل چاته امید ونه کړي اونه پر چا باندي احسان واچوي او نه ددې لپاره دچا سره احسان وکړي گوندي یو وخت هغه هم په ښه راسي. مسلمان باید دبل مسلمان سره احسان وکړي که هغه کس ده ته بدله ورکړه خو ښه تر ښه که یې ورنه کړه الله جل و الله ته دي متوجه سي انشاء الله یقینا دده مزدوري الله جل و الله ورکوي او دده هڅه اوزیار یې ځایه نه بیایي

بله خبره داده چي په اوس وخت کي دمسلمانانو ترمنځ حسد او عناد خورازیات سوی دی هیڅ مسلمان دبل مسلمان په وده او ترقي سره نه دی خوشاله داچي یو مسلمان دبل مسلمان په ترقي سره نه خوشاله کیږي بلکي په خوابدي کیږي دې ته حسد وایي دا کار په ځانگړي ډول په ښځو کي خورازیات دی ځکه که یوه ښځه یو ډول جامې واغوندي بله ښځه یې ونه لري سخت حسد یې په کیږي او داوایي چي کاشکي دغه جامې دې نه درلودای او ما درلودای ، نه یوازي دا چي بلکي که یو بل څوک وويني چي دمال او شتو څښتن سي ، یا ښه کور پیدا کړي ، یا یو ښه په عزت فامیل وي ، یا ښه منسب ولري او یاداسي نوري کومي ځانگړتیا وي ولري ددې حسد په کیږي دا کار ستره گناه ده نارینه یې کوي او که یې ښځینه کوي.

د حسد اصطلاحی تعریف

حسد دې ته وايي چي يو کس د بل چا سره کوم نعمت او يا ځانگړتيا وويني نو په خپل زړه کي ددې تمنا وکړي چي دغه نعمت کاشکي دده څخه اخستل سوی وای او ماته راکول سوی وای يعني دهغه لپاره يې د نعمت زوال خوښ وي او دخپل ځان لپاره دنوموړي نعمت شتون خوښوي دې ته حسد وايي ، حسد کبیره گناه ده او له امله يې مسلمان د سخت عذاب مستحق گرځي دخبرو خلاصه داچي څلور گناوي دمسلमानانو په منځ کي مخصوص دښځو په منځ کي خورا زياتي دي هغه څلور گناوي دادي :

۱ : حسد ، ۲ : درواغ ويل ، ۳ : چغلگري ، ۴ : احسان اچول ، بايد ټول مسلمانان ځانونه په کلکه ځني وژغوري په کوم مسلمان کي چي دا گناهونه پيدا سوه داخرت د سختو عذابونو سره به مخ سي او په دنيا کي به هم دهلاکت سره مخ سي . په هر حال کومي شپږ گناهکاره ښځي چي بيان سوې په نورو زياتو حديثونو کي يې هم بيان سوی دئ مسلمانان يې بايد ددغه شپږو ښځو دعذابونو څخه عبرت واخلي که خدای مه کړه کومي ښځي په دغه گناه اخته وي بايد په کله ځانونه ځني بيل کړي او دنېکانو لاره بايد تعقيب کړي خو دهغه سختو عذابونو څخه خلاص سي او دالله جبار د فضل او مرحمت مستحق وي وگرځي .

الله جبار دي موږ اوتاسو ټولو ته توفيق را په برخه کړي چي درسول

الله ﷻ ددې گران قيمته ويناوو څخه ځته پورته کړو ، دالله ﷻ
دعذابونو څخه ځانونه وژغورو او دالله ﷻ دسترو رحمتونو ځانونه
جوگه وگرځو

وما توفيقي الا بالله وعليه توكلت واليه انيب

هيله !

داچي زه پر ۱۳ - ۷ - ۱۳۸۹ هـ ش نېټه په افغانستان کي دامريکايي صليبي يرغل گرو ځواکونو له خوا ددوی دوحشيانه شوبلو په مټ په ډزو زخمي کړل سوم تر څو ورځو پوري ددرس کولو ، تاليف ، ترجمې او داسي نور چوپړونو دويار څخه بې برخي سوم نو په کور او روغتون کي تر شپاړس ورځو وروسته نور هم پاته سوم چي دا زما دتوقع بيخي خلاف خبره وه خو دڅښتن تعالي جَلَّ جَلالُه پرېکړه وه خلاصون ځني نه و بيا هم ماته دغه وخت تېرېدل سخت ځورونکی وه چي بايد زه يو څه پکښي وکړم که څه هم تر دغه شپاړسو ورځو وروسته زه دتگ کولو جوگه نه وم او ذهني توازن مي هم برابر نه وو نو يوازي دخپل زړه دارام په موخه مي دغه کوچنۍ رساله وژباړل نو داچي دا کار مي دسختي ناروغۍ پر مهال کړی دی نو که کومه نيمگړتيا مو پکښي ترسترگو سوه نو لومړی دالله جَلَّ جَلالُه ددربار څخه راته عفو و غواړئ او بيا يې په اصلاح کي خپلي هڅي مه سپموي.

الله جَلَّ جَلالُه ته اړبنده مولوي عبدالهادي حماد

۱۳۸۹\۷\۳ هـ ش

د ژباړن نور چاپ سوي آثار

تاليف	پښتانه پوهنه
=	لوی گناهونه د دوزخ لمبې
=	سپېڅلي ورځي
=	موسيقې او نوي ليکوالان
=	تجوید درسي کتاب
=	د زړه يادونه
=	د اسلامي نړۍ مظلوميت او د خلاصون لاري چاري
=	رشتينی باور
=	د تلاوت لارښود
=	د ماشومانو لمونځ درسي کتاب
=	نبوي کورنۍ
=	نبوي معجزې
=	نبوي غزاوي
=	د سپېڅلي پيغمبر ﷺ سپېڅلي ژوند
=	اسلامي آداب درسي کتاب
=	ايازموږ په هيواد کې د جمعې لمونځ سته؟
=	ښوونه چي ورزده کړو
ژباړه	په اسلام کې حرام ديد
=	خپل ځانونه وپېژنئ

۴۔ دنیوت او انبیاء تاریخ

۲۱	ددوزخ او دوخیانو حالات
۲۲	یوولس گناه کاری ډلي
۲۳	په سرو تیارو کي سرې لمبې
۲۴	کوډي جادوگري او ناروا تعویذونه
۲۵	فضائل اعمال
۲۶	فکري جگړه
۲۷	دامام اعظم رحمۃ اللہ علیہ وصیتونه
۲۸	شپږ گناه کاری بنځي

0700321479

د تعليم الاسلام راډيو ويب پاڼې له خوا پر ليکه کيږي:

www.taleemulislam-radio.com